ពីគម្រោងមហិច្ឆតាតារាសាគរ ទៅជាសម្បុកឧក្រិដ្ឋកម្មបច្ចេកវិទ្យាឆ្លងដែន៖

ខ្សែសង្វាក់លំហូរលុយខ្មៅ និងយន្តការលាងលុយគ្រីបតូចូលសេដ្ឋកិច្ចស្របច្បាប់

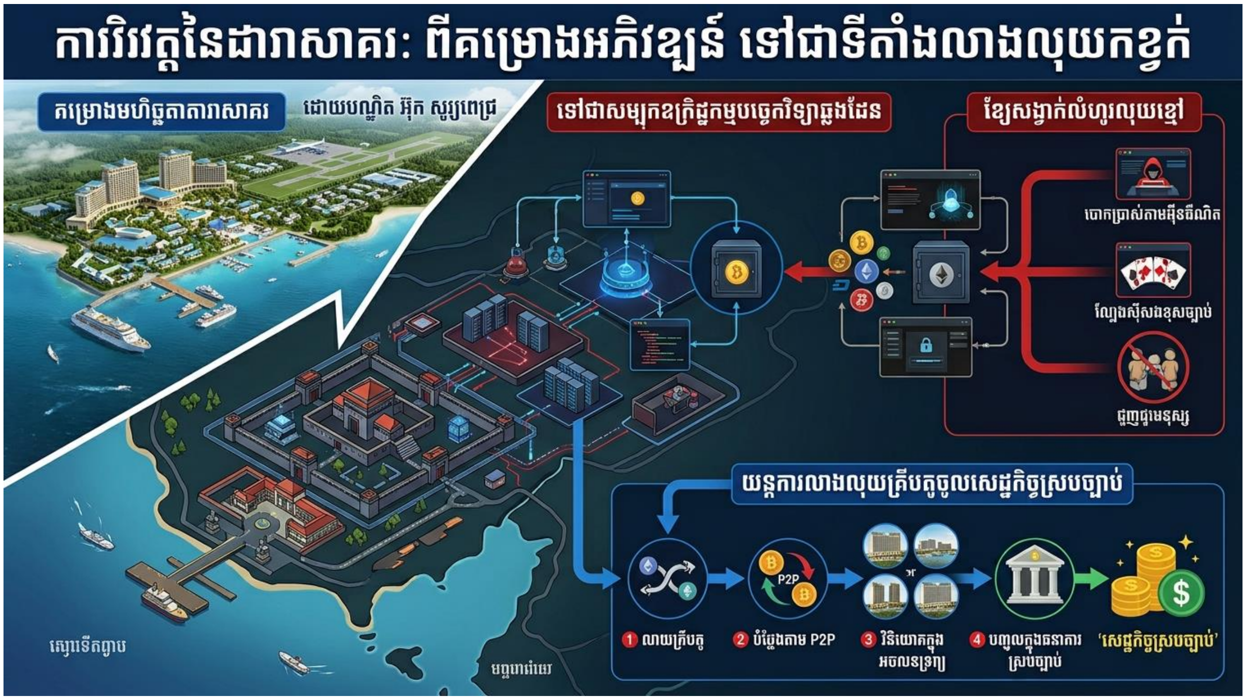

នៅក្នុងយុគសម័យសាកលភាវូបនីយកម្ម និងការរីកចម្រើនយ៉ាងគំហកនៃបច្ចេកវិទ្យាឌីជីថល ការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចឆ្លងដែនបានក្លាយជាកាតាលីករដ៏សំខាន់ក្នុងការកែប្រែមុខមាត់ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្តរបស់បណ្តាប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ នៅពីក្រោយមហិច្ឆតានៃការកសាងទីក្រុងរមណីយដ្ឋាន និងមជ្ឈមណ្ឌលពាណិជ្ជកម្មខ្នាតយក្ស តែងតែបង្កប់នូវហានិភ័យភូមិសាស្ត្រនយោបាយ និងភាពទន់ជ្រាយផ្នែកច្បាប់ ប្រសិនបើគម្រោងទាំងនោះខ្វះការគ្រប់គ្រង និងយន្តការតម្លាភាព។ ករណីសិក្សានៃគម្រោងតារាសាគរ (Dara Sakor) នៅក្នុងខេត្តកោះកុង ប្រទេសកម្ពុជា គឺជាសក្ខីកម្មដ៏ធំធេង និងច្បាស់លាស់បំផុតមួយ ដែលឆ្លុះបញ្ចាំងពីរបត់ប្រែប្រួលនៃគម្រោងមហិច្ឆតាវិនិយោគលំដាប់អន្តរជាតិ ដែលបានធ្លាក់ខ្លួនទៅក្នុងសេដ្ឋកិច្ចស្រមោល។

ជាដើមកំណើត គម្រោងតារាសាគរត្រូវបានបង្កើតឡើងក្រោមក្របខណ្ឌនៃកិច្ចសហប្រតិបត្តិការយុទ្ធសាស្ត្រកម្រិតខ្ពស់ និងមហិច្ឆតា «ខ្សែក្រវាត់ និងផ្លូវ» (BRI) របស់រដ្ឋាភិបាលចិន ដោយមានការសម្របសម្រួលយ៉ាងជិតស្និទ្ធពីឥស្សរជនជាន់ខ្ពស់កម្ពុជា។ ប៉ុន្តែ នៅពេលដែលវិបត្តិហិរញ្ញវត្ថុ និងការប្រែប្រួលគោលនយោបាយល្បែងស៊ីសងបានវាយប្រហារ ផ្ទៃដីសម្បទានដ៏ធំល្វឹងល្វើយ និងសំណង់អគាររហោស្ថាន បានទាក់ទាញការជ្រៀតចូលយ៉ាងលឿនរហ័សពីសំណាក់បណ្តាញឧក្រិដ្ឋជនឆ្លងដែន។ ទីក្រុងទេសចរណ៍ដែលធ្លាប់តែស្រមៃ បែរជាត្រូវបានបំប្លែង

ទៅជាមជ្ឈមណ្ឌលឧក្រិដ្ឋកម្មបច្ចេកវិទ្យា និងទាសភាពសម័យទំនើប ដែលប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធបិយប័ណ្ណគ្រីបតូដើម្បីលាងលុយខ្មៅរាប់ពាន់លានដុល្លារចូលទៅក្នុងប្រព័ន្ធសេដ្ឋកិច្ចស្របច្បាប់។

ដើម្បីយល់ដឹងឲ្យបានស៊ីជម្រៅ និងគ្រប់ជ្រុងជ្រោយអំពីសំណុំរឿងដ៏ស្មុគស្មាញនេះ ឯកសារវិភាគនេះនឹងដឹកនាំអ្នកអានទៅពិនិត្យមើលខ្សែសង្វាក់ទាំងមូល ចាប់តាំងពីដើមកំណើត និងមហិច្ឆតាដំបូង, របត់នៃវិបត្តិហិរញ្ញវត្ថុ, ការកកើតឡើងនៃសម្បុកឆបោកអនឡាញសកល, យន្តការបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុក្នុងការលាងលុយ, រហូតដល់វិធានការក្តៅ និងសម្ពាធពីសហគមន៍អន្តរជាតិដែលឈានទៅដល់ការដួលរំលំនៃបណ្តាញមេខ្លោងធំៗ។

ជំពូកទី ១៖ ដើមកំណើត និងមហិច្ឆតានៃគម្រោងតារាសាគរ (UDG)

គម្រោងអភិវឌ្ឍន៍តារាសាគរ (Dara Sakor) ស្ថិតក្នុងខេត្តកោះកុង ធ្លាប់ត្រូវបានគេចាត់ទុកថាជាគម្រោងវិនិយោគផ្នែកទេសចរណ៍ និងពាណិជ្ជកម្មដ៏ធំសម្បើម និងមានមហិច្ឆតាខ្ពស់បំផុតមួយនៅក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្រសម័យទំនើបរបស់ប្រទេសកម្ពុជា។ ដើមកំណើតនៃគម្រោងដ៏មហិមានេះមិនមែនកើតឡើងដោយចៃដន្យនោះទេ ប៉ុន្តែវាជាលទ្ធផលនៃការរៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រកម្រិតខ្ពស់រវាងឥស្សរជននយោបាយជាន់ខ្ពស់កម្ពុជា និងមហិច្ឆតាពង្រីកឥទ្ធិពលសេដ្ឋកិច្ចឆ្លងដែនរបស់វិនិយោគិនចិន ក្រោមពន្លឺនៃកិច្ចសហប្រតិបត្តិការទ្វេភាគី។

នៅក្នុងដំណាក់កាលដំបូងនៃការកកើតគម្រោងនេះ **សុខ អាន** អតីតឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី និងជារដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី បានដើរតួនាទីជាតួអង្គគន្លឹះ និងជាអ្នកសម្របសម្រួលដ៏មានឥទ្ធិពលបំផុត។ ក្នុងនាមជាសេនាធិការជាន់ខ្ពស់របស់រាជរដ្ឋាភិបាល សុខ អាន គឺជាអ្នកដឹកនាំពិនិត្យ សម្របសម្រួល និងជំរុញឱ្យមានការអនុម័តលើការផ្តល់ដីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ចដ៏ធំធេងមិនធ្លាប់មាន ក្នុងទំហំរហូតដល់ទៅ ៤៥,០០០ ហិកតា (ក្រោយមកត្រូវបានកែសម្រួលមកត្រឹម ៣៦,០០០ ហិកតា) ក្នុងឆ្នាំ ២០០៨ ទៅឱ្យក្រុមហ៊ុនចិន Union Development Group (UDG)។ ការផ្តល់ដីសម្បទានដែលមានរយៈពេលវែងរហូតដល់ ៩៩ ឆ្នាំ នៅក្នុងតំបន់ឧទ្យានជាតិបុទុមសាគរ និងគីរីសាគរនេះ គឺជាការបើកផ្លូវផ្លូវការឱ្យក្រុមហ៊ុន UDG អាចបោះទុនវិនិយោគដំបូងប្រមាណ ៣,៩ ពាន់លានដុល្លារ ក្នុងគោលបំណងប្រែក្លាយតំបន់ឆ្នេរដាច់ស្រយាល ឱ្យទៅជាទីក្រុងរមណីយដ្ឋានលំដាប់អន្តរជាតិ មានទាំងសណ្ឋាគារផ្កាយប្រាំ កាស៊ីណូ ទីលានវាយកូនហ្គោល និងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធយុទ្ធសាស្ត្រ ដូចជាកំពង់ផែទឹកជ្រៅ និងអាកាសយានដ្ឋានអន្តរជាតិតារាសាគរ។

ទន្ទឹមនឹងការសម្របសម្រួលផ្នែកច្បាប់ និងដីធ្លីនៅក្នុងស្រុក គម្រោងតារាសាគរក៏មានទំនាក់ទំនងយ៉ាងស៊ីជម្រៅជាយុទ្ធសាស្ត្រជាមួយរដ្ឋាភិបាលចិន ក្រោមក្របខណ្ឌ **«ខ្សែក្រវាត់ និងផ្លូវ» (Belt and Road Initiative - BRI)** ផងដែរ។ រដ្ឋអំណាចក្រុងប៉េកាំងបានមើលឃើញថាតារាសាគរមិនមែនត្រឹមតែជាគម្រោងអចលនទ្រព្យឯកជនធម្មតានោះទេ ប៉ុន្តែវាជា «តំបន់ពិសោធន៍អភិវឌ្ឍន៍ចម្រុះកម្ពុជា-ចិន» ដ៏សំខាន់។ ទំនាក់ទំនងនេះស្តែងឡើងតាមរយៈការដែលរដ្ឋាភិបាលចិនបានចូលខ្លួនមកគាំទ្រផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ តាំងពីការធានាទិញសញ្ញាប័ណ្ណ (Bond) ក្នុងដំណាក់កាលដំបូង រហូតដល់ការបើកផ្លូវឱ្យរដ្ឋសហគ្រាសខ្នាតយក្សរបស់ចិន ដូចជាក្រុមហ៊ុន China Communications Construction Company (CCCC) ចូលខ្លួនមកជួយសាងសង់ហេដ្ឋារចនា

សម្ព័ន្ធស្ទួល។ ផ្លូវរត់យន្តហោះវែងអន្លាយប្រវែង ៣,៣០០ ម៉ែត្រនៃព្រលានយន្តហោះតារាសាគរ និងកំពង់ផែទឹកជ្រៅ ត្រូវបានអ្នកវិភាគអន្តរជាតិមើលឃើញថាជាចំណុចយុទ្ធសាស្ត្រដែលអាចបម្រើឱ្យ «សេវាកម្មទ្វេរដង» (Dual-use) ទាំងផ្នែកស៊ីវិល និងយោធា ដែលឆ្លុះបញ្ចាំងពីមហិច្ឆតារបស់ចិនក្នុងការតភ្ជាប់ និងពង្រីកឥទ្ធិពលភូមិសាស្ត្រនយោបាយនៅក្នុងតំបន់ឈូងសមុទ្រថៃ និងសមុទ្រចិនខាងត្បូង។

សរុបមក ជំពូកចាប់ផ្តើមនៃគម្រោងតារាសាគរ គឺជាទំព័រប្រវត្តិសាស្ត្រដែលពោរពេញដោយមហិច្ឆតាខ្ពស់ ទាំងការចង់បានការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចទំនើបរបស់កម្ពុជា តាមរយៈការសម្របសម្រួលរបស់ សុខ អាន និងទាំងការចង់ពង្រីកឥទ្ធិពលសកលរបស់រដ្ឋាភិបាលចិន។ ប៉ុន្តែ មហិច្ឆតាដ៏ធំធេង និងការវិនិយោគទុនរាប់ពាន់លានដុល្លារនេះហើយ ដែលបានក្លាយជាកាតាលីករ និងជាគ្រឹះយ៉ាងរឹងមាំ បើកផ្លូវឱ្យក្រុមកាត់កង់ឧក្រិដ្ឋជនឆ្លងដែនលួចចូលមកជ្រកកោន និងបំលែងទីតាំងនេះទៅជាសម្បុកឧក្រិដ្ឋកម្មបច្ចេកវិទ្យាយ៉ាងស្វាត់កំបាំងនៅដំណាក់កាលបន្ទាប់។

ជំពូកទី ២៖ វិបត្តិហិរញ្ញវត្ថុ និងរបត់នៃការប្រែក្រឡា

ទោះបីជាគម្រោងតារាសាគរបានចាប់ផ្តើមឡើងប្រកបដោយមហិច្ឆតាខ្ពស់ និងមានការគាំទ្រយ៉ាងពេញទំហឹងពីឥស្សរជនជាន់ខ្ពស់យ៉ាងណាក្តី ក៏ដំណើរការវិវត្តទៅមុខនៃមហាសមុច្ច័យអចលនទ្រព្យមួយនេះមិនបានរលូនដូចការគ្រោងទុកនោះឡើយ។ ការប្រែប្រួលនៃលំហូរហិរញ្ញវត្ថុ ការផ្លាស់ប្តូរគោលនយោបាយល្បែងស៊ីសង និងវិបត្តិសេដ្ឋកិច្ចសកល បានរុញច្រានឱ្យគម្រោងនេះធ្លាក់ចូលទៅក្នុងវិបត្តិហិរញ្ញវត្ថុយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរ ដែលជាកត្តាបង្ខំឱ្យមានការផ្លាស់ប្តូរទម្រង់ប្រតិបត្តិការពីការអភិវឌ្ឍទេសចរណ៍ស្របច្បាប់ ទៅជាការជ្រកកោននៃអាជីវកម្មស្រមោលខុសច្បាប់។

នៅក្នុងដំណាក់កាលដែលក្រុមហ៊ុន Union Development Group (UDG) ចាប់ផ្តើមជួបប្រទះនូវភាពទាល់ច្រកផ្នែកថវិកា និងការចុះទន់ខ្សោយនៃលំហូរសាច់ប្រាក់ យន្តការសង្គ្រោះយុទ្ធសាស្ត្រពីរដ្ឋអំណាចក្រុងប៉េកាំងត្រូវបានលេចរូបរាងឡើងតាមរយៈការចូលខ្លួនមកគាំទ្រពីសំណាក់ទ្រព្យសកម្មរដ្ឋចិន។ ក្រុមហ៊ុន **China Communications Construction Company (CCCC)** ដែលជាសហរដ្ឋសហគ្រាសខ្នាតយក្សគ្រប់គ្រងដោយរដ្ឋាភិបាលចិន បានដើរតួជាអ្នកវិនិយោគ និងជាអ្នកសាងសង់បន្តលើហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធស្នូលសំខាន់ៗ។ ការដកស្រង់ទុន និងកម្លាំងបច្ចេកទេសរបស់ក្រុមហ៊ុន CCCC ត្រូវបានផ្តោតទៅលើការបំពេញមហិច្ឆតាផ្នែកភូមិសាស្ត្រនយោបាយ គឺការបញ្ចប់ការសាងសង់អាកាសយានដ្ឋានអន្តរជាតិតារាសាគរ (Dara Sakor International Airport) ដែលមានផ្លូវរត់វែងអន្លាយ និងការអភិវឌ្ឍកំពង់ផែទឹកជ្រៅ។ ការអន្តរាគមន៍ពីរដ្ឋសហគ្រាសចិននេះ បានជួយធានាថា ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធយុទ្ធសាស្ត្រដែលបម្រើឱ្យខ្សែក្រវាត់ និងផ្លូវ (BRI) អាចបន្តដំណើរការទៅមុខបាន ប៉ុន្តែវាមិនបានជួយដោះស្រាយវិបត្តិហិរញ្ញវត្ថុនៅក្នុងផ្នែកអចលនទ្រព្យ ពាណិជ្ជកម្ម និងលំនៅឋានឯកជនរបស់ក្រុមហ៊ុន UDG នោះឡើយ។

វិបត្តិខ្វះទុនយ៉ាងគំហុកលើការសាងសង់សំណង់ស៊ីវិល អគារលំនៅឋាន និងរមណីយដ្ឋានទេសចរណ៍ បានក្លាយជាដំបៅមហារីកសេដ្ឋកិច្ចដ៏ធំនៅក្នុងតំបន់តារាសាគរ។ អគារខុនដូ

សណ្ឋាគារ និងបុរីរាប់សិបខ្នងត្រូវបានទុកចោលពាក់កណ្តាលទី ឬគ្មានភ្ញៀវចូលមកទិញ និងជួលដោយសារតែការប្រកាសបិទល្បែងស៊ីសងអនឡាញស្របច្បាប់ (ហ្គេមអនឡាញ) ក្នុងប្រទេសកម្ពុជានៅដើមឆ្នាំ ២០២០ និងការរីករាលដាលនៃវិបត្តិជំងឺកូវីដ-១៩។ ដើម្បីដោះស្រាយវិបត្តិអចលនទ្រព្យងាប់ និងដើម្បីស្វែងរកប្រភពចំណូលលឿនមករក្សាដង្ហើមសេដ្ឋកិច្ច ម្ចាស់គម្រោង និងពាណិជ្ជករខិលខូចមួយចំនួន បានចាប់ផ្តើមបើកដៃ និងកែច្នៃទីតាំងអគារទំនេរទាំងនោះ ឱ្យទៅជាកន្លែងជួលក្នុងតម្លៃខ្ពស់កប់ពពក។ ឱកាសនេះបានទាក់ទាញការជ្រៀតចូលយ៉ាងលឿនរហ័សនៃ **ក្រុមឧក្រិដ្ឋជនជនជាតិចិនឆ្លងដែន** ដែលកំពុងស្វែងរកដែនជម្រកសុវត្ថិភាពមានប្រព័ន្ធសន្តិសុខបិទជិត។ ក្រុមឧក្រិដ្ឋជនទាំងនេះបានបំប្លែងអគារស្នាក់នៅ និងកាស៊ីណូស្ងាត់ជ្រងំ ឱ្យទៅជា «សម្បុកការពារ» សម្រាប់បង្កើតអាណាចក្រឆបោកអនឡាញ (Cyber-scam compounds) និងការបង្ខាំងមនុស្ស។

វដ្តនៃការផ្លាស់ប្តូរនេះ បានបង្ហាញឱ្យឃើញថា វិបត្តិហិរញ្ញវត្ថុមិនត្រឹមតែធ្វើឱ្យគម្រោងវិនិយោគទេសចរណ៍លំដាប់អន្តរជាតិត្រូវបរាជ័យនោះទេ ប៉ុន្តែវាបានក្លាយជាកាតាលីកររុញច្រានឱ្យតំបន់អភិវឌ្ឍន៍មួយភាគធំនៃតារាសាគរ ធ្លាក់ទៅក្នុងកណ្តាប់ដៃនៃបណ្តាញម៉ាហ្វៀចិន ដែលប្រើប្រាស់លុយខ្មៅមកទិញឥទ្ធិពល និងសិទ្ធិការពារ ដើម្បីបង្កើតជាមជ្ឈមណ្ឌលឧក្រិដ្ឋកម្មបច្ចេកវិទ្យាលំដាប់សកលនៅដំណាក់កាលបន្ទាប់។

ជំពូកទី ៣៖ តារាសាគរ (Long Bay) ក្នុងនាមជាមជ្ឈមណ្ឌលឆបោកអនឡាញសកល

ការធ្លាក់ចុះផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច និងលំហូរចូលនៃក្រុមឧក្រិដ្ឋជនឆ្លងដែន បានបំប្លែងផ្នែកខ្លះនៃគម្រោងតារាសាគរ ជាពិសេសតំបន់អភិវឌ្ឍន៍ឆ្នេរឡុងបេ (Long Bay) ឱ្យទៅជាសមរភូមិស្រមោលនៃឧក្រិដ្ឋកម្មបច្ចេកវិទ្យាទំនើប។ ទីតាំងដែលធ្លាប់តែគ្រោងទុកជាឋានសួគ៌ទេសចរណ៍សម្រាកកាយ បែរជាត្រូវបានប្រែក្លាយទៅជាមជ្ឈមណ្ឌលផ្ទុកឧក្រិដ្ឋកម្មឆបោកតាមប្រព័ន្ធអនឡាញលំដាប់សកល និងជាកន្លែងដែលសិទ្ធិសេរីភាពជាមូលដ្ឋានរបស់មនុស្សជាតិត្រូវបានជាន់ឈ្លីយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរ ។

របត់ដ៏ខ្មៅងងឹតនេះត្រូវបានលាតត្រដាងជាផ្លូវការនៅចំពោះមុខអន្តរជាតិ តាមរយៈការចុះផ្សាយរបាយការណ៍ស៊ើបអង្កេតស៊ីជម្រៅរបស់**សារព័ត៌មានអន្តរជាតិ Al Jazeera ក្នុងកម្មវិធី «101 East»** ។ ក្រុមអ្នកកាសែតបង្កប់ខ្លួនបានប្រថុយប្រថានចូលទៅថតទិដ្ឋភាពជាក់ស្តែងនៅក្នុងតំបន់ឡុងបេ ដោយបង្ហាញឱ្យពិភពលោកបានឃើញនូវអគារស្នាក់នៅខ្ពស់ៗជាច្រើនខ្នងដែលត្រូវបានឡោមព័ទ្ធទៅដោយរបងលួសបន្លា មានកញ្ចក់បិទជិតមិនអាចមើលធ្លាយពីខាងក្រៅ និងមានកងសន្តិសុខឯកជនយាមកាមយ៉ាងតឹងរ៉ឹងដូចជាបន្ទាយយោធា។ របាយការណ៍ស៊ើបអង្កេតនោះបានចង្អុលបង្ហាញថា ទីតាំងបិទជិតនេះគឺជា «រោងចក្រស្កែមម័រ» (Scam Factory) ដ៏ធំ ដែលមានមេខ្លោងពាណិជ្ជករចិនសញ្ជាតិខ្មែររៀបចំបណ្តាញការពារ និងបើកដៃឱ្យក្រុមម៉ាហ្វៀអនឡាញជួលអគារដើម្បីធ្វើប្រតិបត្តិការបោកប្រាស់ឆ្លងប្រទេស ដូចជាការបោកប្រាស់រូបិយប័ណ្ណគ្រីបតូ (Crypto Scams) និងការបោកប្រាស់ទំនុកចិត្តស្នេហា (Pig-butchering Scams) តម្រង់ទិសដៅទៅរកជនរងគ្រោះនៅទូទាំងសកលលោក។

ភាពរន្ធត់នៅពីក្រោយជញ្ជាំងបិទជិតនៃតំបន់ឡុងបេ គឺទម្រង់នៃការបង្ខាំងមនុស្ស និងការកកើតឡើងនៃ **«ទាសភាពបច្ចេកវិទ្យា» (Cyber Slavery)** នាសតវត្សរ៍ទី២១។ ជនរងគ្រោះរាប់ពាន់នាក់មកពីបណ្តាប្រទេសនានាក្នុងតំបន់អាស៊ី និងទ្វីបដទៃទៀត ត្រូវបានអូសទាញតាមរយៈការផ្សាយពាណិជ្ជកម្មបោកប្រាស់លើបណ្តាញសង្គម ដោយសន្យាផ្តល់ការងារការិយាល័យដែលមានប្រាក់បៀវត្សរ៍ខ្ពស់។ ប៉ុន្តែនៅពេលពួកគេឈានជើងចូលទៅដល់តំបន់តារាសាគរ ពួកគេត្រូវបានក្រុមឧក្រិដ្ឋជនដកហូតលិខិតឆ្លងដែន ទូរស័ព្ទដៃ និងបង្ខាំងទុកមិនឱ្យមានទំនាក់ទំនងជាមួយពិភពខាងក្រៅ។ ជនរងគ្រោះទាំងនោះត្រូវបានបង្ខំឱ្យធ្វើការរហូតដល់ ១៥ ទៅ ១៨ ម៉ោងក្នុងមួយថ្ងៃ ដើម្បីបង្កើតគណនីក្លែងក្លាយទៅបោកប្រាស់មនុស្សដទៃ។ ប្រសិនបើពួកគេមិនអាចរកចំណូលបានតាមសន្ទស្សន៍កំណត់ (KPI) ឬព្យាយាមរត់គេច ពួកគេនឹងត្រូវប្រឈមមុខនឹង**ការធ្វើទារុណកម្មយ៉ាងព្រៃផ្សៃ** ដូចជាការវាយដំ ការឆក់នឹងខ្សែភ្លើង ការបង្អត់អាហារ និងការជួញដូរដោះដូរដៃពីអគារមួយទៅអគារមួយទៀតដូចជាទំនិញ ព្រមទាំងមានការលេចឡើងនូវរបាយការណ៍ស្តីពីការប្រើប្រាស់គ្រឿងញៀនខុសច្បាប់នៅក្នុងបរិវេណនោះថែមទៀតផង។

សរុបមក ជំពូកទី ៣ នៃសំណុំរឿងតារាសាគរ បានស្តែងឱ្យឃើញពីការផ្លាស់ប្តូររូបរាងទាំងស្រុងនៃគម្រោងអភិវឌ្ឍន៍ដ៏ធ្លី មកជាមជ្ឈមណ្ឌលទាសភាពសម័យទំនើប។ ការលាតត្រដាងរបស់សារព័ត៌មានអន្តរជាតិ បានធ្វើឱ្យតំបន់ឡុងបេធ្លាក់ឈ្មោះចូលក្នុងបញ្ជីខ្មៅនៃតំបន់គ្រោះថ្នាក់បំផុតសម្រាប់សន្តិសុខបច្ចេកវិទ្យា ដែលទាមទារឱ្យមានការអន្តរាគមន៍ និងការស៊ើបអង្កេតលើខ្សែ

សង្វាក់លំហូរលុយខ្មៅដែលកើតចេញពីការស្រូបឈាមជនរងគ្រោះទាំងនេះ ដើម្បីយកទៅលាងស្អាតនៅក្នុងប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុ។

ជំពូកទី ៤៖ យន្តការបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ និងបណ្តាញលាងលុយខ្មៅ

នៅពីក្រោយភាពជោគជ័យនៃប្រតិបត្តិការឆបោកខ្នាតយក្សនៅក្នុងតំបន់តារាសាគរ គឺការរៀបចំប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុស្របគ្នាមួយ ដែលអាចឱ្យក្រុមឧក្រិដ្ឋជនបង្វិលសាច់ប្រាក់រាប់ពាន់លានដុល្លារចេញពីដៃជនរងគ្រោះនៅទូទាំងពិភពលោក ឆ្លងកាត់ខ្សែសង្វាក់លាងលុយងងឹតរហូតហូរចូលមកដល់ដៃមេធំ និងត្រូវបានបំប្លែងទៅជាទ្រព្យសកម្មស្របច្បាប់។ យន្តការដ៏ស្មុគស្មាញនេះ ត្រូវបានសម្របសម្រួលដោយការប្រើប្រាស់រូបិយប័ណ្ណឌីជីថល និងបណ្តាញធនាហិរញ្ញវត្ថុស្រមោល ដែលពិបាកនឹងតាមដានដោយប្រព័ន្ធធនាគារធម្មតា។

យន្តការស្នូលនៃការលាងលុយនេះ ចាប់ផ្តើមឡើងតាមរយៈការប្រើប្រាស់**កាក់ឌីជីថល Tether (USDT)** ដែលជាប្រភេទ Stablecoin មានតម្លៃថេរស្មើនឹងប្រាក់ដុល្លារអាមេរិក។ នៅពេលជនរងគ្រោះត្រូវបានល្បួងឱ្យវិនិយោគលើកម្មវិធី ឬគេហទំព័រក្លែងក្លាយ ក្រុមស្កេមម័រនៅក្នុងតំបន់តារាសាគរ នឹងតម្រូវឱ្យជនរងគ្រោះទិញកាក់ USDT រួចផ្ទេរចូលទៅកាន់កាបូបលុយគ្រីបតូ (Crypto Wallets) ដែលពួកគេគ្រប់គ្រង។ ការជ្រើសរើសយកកាក់ USDT នេះ គឺដោយសារតែវាមានភាពងាយស្រួលក្នុងការផ្ទេរឆ្លងដែនក្នុងទំហំទឹកប្រាក់រាប់លានដុល្លារដោយប្រើពេលត្រឹមតែប៉ុន្មានវិនាទី និងអាចគេចផុតពីប្រព័ន្ធត្រួតពិនិត្យផ្លូវការរបស់ធនាគារកណ្តាល និងអាជ្ញាធរប្រឆាំងការលាងលុយកខ្វក់ (AML)។

បន្ទាប់ពីទទួលបានកាក់ USDT ខ្មៅទាំងនោះហើយ ក្រុមឧក្រិដ្ឋជនមិនអាចដកលុយចេញតាមធនាគារក្នុងស្រុកភ្លាមៗបានទេ ព្រោះវានឹងបន្សល់ទុកនូវដានឌីជីថល (Blockchain Trail)។ ហេតុដូចនេះ ពួកគេបានពឹងផ្អែកទៅលើ**បណ្តាញដោះដូរទីផ្សារងងឹត និងវេទិកាធានាឌីជីថលខុសច្បាប់** ដែលរបាយការណ៍ស៊ើបអង្កេតរបស់ UNODC និងស្ថាប័នវិភាគប្លុកឆេនអន្តរជាតិ បានចង្អុលចំៗទៅលើប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីហិរញ្ញវត្ថុរបស់បណ្តាញធំៗ ដូចជាករណីសិក្សានៃបណ្តាញ Huione Guarantee នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។ វេទិកាទាំងនេះដំណើរការជាទីផ្សារងងឹត (Peer-to-Peer Marketplace) នៅលើកម្មវិធី Telegram ដែលមានឈ្មួញរាប់ពាន់នាក់រង់ចាំទិញកាក់ USDT ពីក្រុមស្កេមម័រ ដោយដូរជាសាច់ប្រាក់សុទ្ធ ឬប្តូរជាទ្រព្យសម្បត្តិផ្សេងទៀត ដោយមិនតម្រូវឱ្យមានការផ្ទៀងផ្ទាត់អត្តសញ្ញាណ (No KYC) នោះឡើយ។

ដើម្បីធ្វើឱ្យលុយនោះកាន់តែ «ស្អាត» និងវង្វេងដានទាំងស្រុង ក្រុមឧក្រិដ្ឋជនបានប្រើប្រាស់យុទ្ធសាស្ត្រ **Smurfing និងកម្មវិធីលាយលុយ (Crypto Mixers)** ដោយប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធបញ្ញាសិប្បនិម្មិត (AI) ដើម្បីបំបែកកាក់ធំៗឱ្យទៅជាកំទេចលុយតូចៗ រួចបង្វិលឆ្លងកាត់គណនីបន្លំ (Mule accounts) រាប់ពាន់កាបូបលុយនៅជុំវិញពិភពលោក។ បន្ទាប់ពីខ្សែសង្វាក់បច្ចេកវិទ្យានេះត្រូវបានបញ្ចប់ លុយសុទ្ធដែលដូរបាន ឬកាក់ដែលលាងស្អាតហើយ ត្រូវបានបង្វិលត្រឡប់មកវិញតាមរូបភាពស្របច្បាប់ ដោយយកទៅ**វិនិយោគបន្តលើសម្ភារៈសំណង់ ឡានប្រណីតៗ និងការទិញអចលនទ្រព្យ ឬដីធ្លី**នៅក្នុងគម្រោងអភិវឌ្ឍន៍ផ្ទាល់តែម្តង។ ការធ្វើបែបនេះ មិនត្រឹមតែជួយលាង

លុយខ្មៅឱ្យទៅជាលុយស នៅក្នុងប្រព័ន្ធសេដ្ឋកិច្ចស្របច្បាប់ប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែវាក៏ជាយន្តការបន្តដង្ហើមហិរញ្ញវត្ថុឱ្យគម្រោងអចលនទ្រព្យដែលកំពុងជាប់គាំង អាចមានទុនបន្តសាងសង់ និងដំណើរការទៅមុខទៀតបាន។

សរុបសេចក្តីមក ជំពូកទី ៤ នៃសំណុំរឿងនេះ បង្ហាញឱ្យឃើញថា ឧក្រិដ្ឋកម្មបច្ចេកវិទ្យានៅតារាសាគរ មិនអាចរីកដុះដាលបានឡើយ ប្រសិនបើគ្មានខ្សែសង្វាក់លាងលុយគ្រីបតូដ៏ទំនើបនេះ។ វដ្តនៃការបំប្លែងលុយពីការឆបោកអនឡាញ មកជាទ្រព្យសកម្មស្របច្បាប់ បានក្លាយជាបញ្ហាប្រឈមដ៏ធំសម្រាប់សន្តិសុខហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិ ដែលជំរុញឱ្យមហាអំណាចពិភពលោក ចាប់ផ្តើមចាត់វិធានការក្តៅដើម្បីកាត់ផ្តាច់សរសៃឈាមសេដ្ឋកិច្ចងងឹតមួយនេះ។

ជំពូកទី ៥៖ វិធានការសម្ពាធអន្តរជាតិ និងការដួលរលំនៃមេខ្លោង

ការរីករាលដាលនៃឧក្រិដ្ឋកម្មឆបោកបច្ចេកវិទ្យា និងទំហំនៃការខាតបង់ទឹកប្រាក់រាប់ពាន់លានដុល្លារ ដែលបានប៉ះពាល់ដល់ពលរដ្ឋនៅក្នុងបណ្តាប្រទេសជាច្រើន បានជំរុញឱ្យសហគមន៍អន្តរជាតិ ជាពិសេសមហាអំណាចសហរដ្ឋអាមេរិក និងប្រទេសចិន មិនអាចបន្តមើលរំលងបានឡើយ។ សម្ពាធការទូត សេដ្ឋកិច្ច និងគតិយុត្តយ៉ាងគំហកពីក្រៅប្រទេស បានក្លាយជាកាតាលីករដ៏មានឥទ្ធិពល ដែលបង្ខំឱ្យរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាត្រូវតែបោះបង់ចោលនូវជំហរបដិសេធកាលពីអតីតកាល ហើយឈានទៅរកការចាត់វិធានការក្តៅដើម្បីបោសសម្អាតបណ្តាញមេខ្លោងធំៗ និងលុបបំបាត់សម្បុកលាងលុយខ្មៅទាំងនេះជាដាច់ខាត។

ចំណាត់ការដំបូងដែលបង្កើតជាសម្ពាធយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរ គឺការប្រើប្រាស់អំណាចគតិយុត្ត និងទណ្ឌកម្មសេដ្ឋកិច្ចពីសំណាក់**សហរដ្ឋអាមេរិក តាមរយៈក្រសួងរតនាគារ (OFAC)** និងសហភាពអឺរ៉ុប។ អាមេរិកបានសម្រេចដាក់ក្រុមហ៊ុនវិវឌ្ឍន៍ UDG ទៅក្នុងបញ្ជីខ្មៅទណ្ឌកម្ម ដោយចោទប្រកាន់ចំៗពីការដើរតួជាសហគ្រាសស្រមោលរបស់រដ្ឋាភិបាលចិន និងការចូលរួមក្នុងសកម្មភាពរំលោភសិទ្ធិមនុស្ស និងដីធ្លី។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ទីភ្នាក់ងារសន្តិសុខអាមេរិកបានសហការជាមួយក្រុមហ៊ុនបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ ដូចជាក្រុមហ៊ុន Tether ផ្ទាល់ ដើម្បីតាមដាន និងស្ទាក់ចាប់បង្កកកាបូបលុយគ្រីបតូដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការឆបោកបានរាប់រយលានដុល្លារ។ នៅត្រើយម្ខាងទៀត **រដ្ឋាភិបាលក្រុងប៉េកាំង** ក៏បានដាក់សម្ពាធយ៉ាងខ្លាំងក្លាមកលើភ្នំពេញ ដោយសារតែជនរងគ្រោះ និងមេខ្លោងស្កែមម័រមួយភាគធំគឺជាជនជាតិចិន។ ក្រសួងសន្តិសុខសាធារណៈចិនបានចេញបញ្ជីខ្មៅតាមប្រមាញ់ឧក្រិដ្ឋជនកម្រិតខ្ពស់ និងបានបញ្ជូនកម្លាំងជំនាញមកសហការជាសម្ងាត់ ដើម្បីជម្រុញឱ្យមានការវាយកម្ទេចសម្បុកស្កែមម័រ និងធ្វើបត្យាប័នមេខ្លោងត្រឡប់ទៅកាត់ទោសនៅប្រទេសចិនវិញ។

សម្ពាធអន្តរជាតិដ៏ទុំជោរនេះ បាននាំមកនូវ**ការដួលរលំជាបន្តបន្ទាប់នៃបណ្តាញមេខ្លោង និងមហាសេដ្ឋីមានឥទ្ធិពល** ដែលធ្លាប់តែជ្រកកោនក្រោមស្លាកពាណិជ្ជករស្របច្បាប់នៅកម្ពុជា៖

- **Chen Zhi (ចិន ហ្ស៊ី)** ៖ ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាភិបាលនៃក្រុមហ៊ុន Prince Group ដែលជាអាណាចក្រជំនួញដ៏ធំ និងមានឥទ្ធិពលបំផុតមួយ ត្រូវបានអាជ្ញាធរកម្ពុជាចាប់ខ្លួននៅក្នុងខែមករា ឆ្នាំ ២០ tubes ៦ និងត្រូវបានធ្វើបត្យាប័នបញ្ជូនទៅប្រទេសចិនភ្លាមៗ បន្ទាប់ពីរង

ការចោទប្រកាន់ថាជាមេខ្លោងនៅពីក្រោយបណ្ដាញឆបោកគ្រីបតូខ្នាតយក្ស និងទាសភាពបច្ចេកវិទ្យា [Prince Group] ។

- **Li Xiong (លី ស៊ាវ)** ៖ មេខ្លោងធំម្នាក់ទៀតក្នុងបណ្ដាញ Huione Group ដែលជាឆ្អឹងខ្នងហិរញ្ញវត្ថុដ៏សំខាន់សម្រាប់លាងលុយខ្មៅ ក៏ត្រូវបានអាជ្ញាធរបណ្ដេញចេញ និងបញ្ជូនខ្លួនទៅឱ្យរដ្ឋអំណាចចិនកាត់ទោសក្នុងខែមេសា ឆ្នាំ ២០២៦ ដូចគ្នា [Huione Group]。
- **She Zhijiang (ស៊ី ជីជាំង)** ៖ មេខ្លោងគ្រប់គ្រងអាណាចក្រល្បែង និងឆបោក Shwe Kokko និងមានបណ្ដាញកាស៊ីណូធំៗនៅក្នុងស្រុកខ្មែររួមទាំងតារាសាគរ ត្រូវបានតុលាការថៃសម្រេចធ្វើបត្យាប័នបញ្ជូនទៅប្រទេសចិន ក្រោយការតស៊ូតាមផ្លូវច្បាប់ជាច្រើនឆ្នាំ។

ឆ្លើយតបនឹងយុទ្ធនាការអន្តរជាតិនេះ រដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានបង្ខំចិត្តបង្វែរទិសដៅនយោបាយ ដោយបង្កើត**គណៈកម្មាធិការជាតិប្រឆាំងការឆបោកតាមប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យា (CCTC)** និងបានអនុម័តច្បាប់ប្រឆាំងបទល្មើសបច្ចេកវិទ្យាថ្មី ដែលកំណត់ទោសទណ្ឌរហូតដល់ជាប់គុកមួយជីវិតសម្រាប់អ្នករៀបចំការឆបោក។ ប្រតិបត្តិការបង្ក្រាបទ្រង់ទ្រាយធំជាបន្តបន្ទាប់ បានធ្វើឱ្យសម្បុកស្កែមម័ររាប់សិបកន្លែងនៅក្នុងតំបន់ឡងបេ តារាសាគរ ត្រូវបានបិទទ្វារ និងវាយកម្ទេចទាំងស្រុង។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ក្រុមអ្នកវិភាគសន្តិសុខអន្តរជាតិនៅតែព្រមានថា បើទោះបីជាសម្បុកធំៗនៅតារាសាគរត្រូវបានបោសសម្អាត និងមេខ្លោងលំដាប់កំពូលត្រូវបានដួលរលំក្ដី ប៉ុន្តែបណ្ដាញកំទេចកំទីនៃឧក្រិដ្ឋជនទាំងនេះ នៅតែព្យាយាមបំលែងខ្លួន និងផ្លាស់ទីតាំងទៅកាន់តំបន់ព្រំដែនដាច់ស្រយាលដែលទន់ជ្រាយផ្នែកច្បាប់ដទៃទៀត ដើម្បីបន្តប្រតិបត្តិការរបស់ពួកគេដដែល។

សន្និដ្ឋាននៃឯកសារ៖

សំណុំរឿង «**ពីគម្រោងមហិច្ឆតាតារាសាគរ ទៅជាសម្បុកឧក្រិដ្ឋកម្មបច្ចេកវិទ្យាឆ្លងដែន**» គឺជាមេរៀនប្រវត្តិសាស្ត្រដ៏សំខាន់មួយដែលបង្ហាញឱ្យឃើញថា គម្រោងអភិវឌ្ឍន៍ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ និងអចលនទ្រព្យខ្នាតយក្ស ដែលខ្វះការគ្រប់គ្រងច្បាប់ច្បាស់លាស់ និងរងគ្រោះដោយវិបត្តិហិរញ្ញវត្ថុ អាចនឹងត្រូវប្រែក្រឡាយ៉ាងងាយស្រួលទៅជាជម្រកនៃសេដ្ឋកិច្ចស្រមោល។ ការដួលរលំនៃមេខ្លោងធំៗ និងយន្តការលាងលុយគ្រីបតូ ក្នុងឆ្នាំ ២០២៦ នេះ មិនត្រឹមតែជាការបិទទំព័រដ៏ខ្មៅងងឹតមួយនៃតំបន់តារាសាគរប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែវាក៏ជាសក្ខីកម្មបញ្ជាក់ថា នៅក្នុងសម័យកាលឌីជីថល គ្មានដែនជម្រកឧក្រិដ្ឋកម្មណាដែលអាចគេចផុតពីសម្ពាធ និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការច្បាប់រួមគ្នារបស់ពិភពលោកបានឡើយ។

ជំពូកទី ៦៖ យន្តការច្បាប់អាមេរិកាំង និងយុទ្ធសាស្ត្រឡោមព័ទ្ធកាត់ផ្ដាច់ជាអន្តរជាតិ

ការវិវត្តចុងក្រោយនៃសំណុំរឿងឧក្រិដ្ឋកម្មបច្ចេកវិទ្យាឆ្លងដែន ដែលមានការបោះទីតាំងនៅក្នុងតំបន់តារាសាគរ និងដែនដីអធិបតេយ្យរបស់កម្ពុជា បានឈានដល់ចំណុចរបត់យុទ្ធសាស្ត្រថ្មីមួយ នៅពេលដែលរដ្ឋាភិបាល និងសភានៃសហរដ្ឋអាមេរិក បានសម្រេចចិត្តបើក «សមរភូមិសង្គ្រាមគតិយុទ្ធ និងសេដ្ឋកិច្ច» ពេញទំហឹង ដើម្បីវាយកម្ទេចបណ្ដាញស្កែមម័រ និងកាត់ផ្ដាច់ខ្សែសង្វាក់រចនាសម្ព័ន្ធការពារខុសច្បាប់។

១. អាវុធគតិយុត្តិអាមេរិកាំង៖ H.R. 5490 និងបទបញ្ជាប្រតិបត្តិ E.O. 14390

រដ្ឋបាលវ៉ាស៊ីនតោនបានបញ្ចេញឧបករណ៍ច្បាប់ និងបទបញ្ជាប្រតិបត្តិសំខាន់ៗដែលបង្កើតឡើងជាសម្ពាធការទូត និងសេដ្ឋកិច្ចកម្រិតខ្ពស់៖

- **ច្បាប់ H.R. 5490 (Dismantle Foreign Scam Syndicates Act):** គឺជាសេចក្តីព្រាងច្បាប់ដ៏តឹងរ៉ឹងបំផុត ដែលរៀបចំឡើងដោយសភាគង់ហ្គ្រេសអាមេរិកក្នុងឆ្នាំ ២០២៥ និងជំរុញយ៉ាងខ្លាំងក្លាក្នុងឆ្នាំ ២០២៦ ។ ច្បាប់នេះកំណត់ឱ្យបង្កើត «គណៈកម្មការចម្រុះអន្តរស្ថាប័ន» (Interagency Task Force) ដឹកនាំដោយក្រសួងការបរទេសអាមេរិក ដើម្បីស៊ើបអង្កេត និងបិទខ្ទប់ «មជ្ឈមណ្ឌលឆបោក» នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ឡាវ និងមីយ៉ាន់ម៉ា។ ច្បាប់ H.R. 5490 នេះថែមទាំងអនុញ្ញាតឱ្យដាក់ទណ្ឌកម្ម និងចុះបញ្ជីខ្មៅទៅលើបុគ្គល ឬមន្ត្រីរដ្ឋាភិបាលទាំងឡាយណាដែលមានការ «សមគំនិតផ្ទាល់» ឬបើកដៃឱ្យក្រុមឧក្រិដ្ឋជនដំណើរការ។
- **បទបញ្ជាប្រតិបត្តិ E.O. 14390 (ចុះថ្ងៃទី ៦ ខែមីនា ឆ្នាំ ២០២៦):** បទបញ្ជាប្រតិបត្តិរបស់ប្រធានាធិបតីអាមេរិក (Combating Cybercrime, Fraud, and Predatory Schemes Against American Citizens) ដែលប្រកាសថា ឧក្រិដ្ឋកម្មបច្ចេកវិទ្យា និងសម្បុកស្កែមម័រឆ្លងដែន គឺជា «ការគំរាមកំហែងដល់សន្តិសុខជាតិអាមេរិក»។ បទបញ្ជា E.O. 14390 នេះបានផ្តល់អំណាចពេញលេញឱ្យក្រសួងរតនាគារសហរដ្ឋអាមេរិក (OFAC) ក្នុងការដាក់ទណ្ឌកម្មបង្កកទ្រព្យសម្បត្តិ ទៅលើបុគ្គល និងសមាជិកបណ្តាញរបស់សមាជិកព្រឹទ្ធសភា ឬអ្នកមានអំណាចនៅកម្ពុជា (ដូចជាការដាក់ទណ្ឌកម្មលើតំណាងរាស្ត្រ ឬអ្នកជំនួញស្និទ្ធនឹងអតីតជួររដ្ឋាភិបាល)។

២. លិខិតគណៈកម្មការសភាអាមេរិក ផ្ញើទៅរដ្ឋមន្ត្រីការបរទេស

នៅក្នុងខែកញ្ញា ឆ្នាំ ២០២៦ ប្រធានគណៈកម្មការសភានៃសហរដ្ឋអាមេរិក បានផ្ញើលិខិតផ្លូវការមួយច្បាប់ទៅកាន់រដ្ឋមន្ត្រីការបរទេសអាមេរិក ដោយជម្រុញឱ្យក្រសួងការបរទេស និងក្រសួងរតនាគារ ចាត់វិធានការស៊ើបអង្កេតជាបន្ទាន់លើបុគ្គល និងអង្គភាពចំនួន ២៨ នៅកម្ពុជា ឡាវ និងមីយ៉ាន់ម៉ា។ លិខិតនោះបានគូសបញ្ជាក់ថា សកម្មភាពបិទកាស៊ីណូ ឬមជ្ឈមណ្ឌលស្កែមម័រមួយចំនួនកន្លងមករបស់រដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា គ្រាន់តែជា «ការបង្ហាញរូបភាពខាងក្រៅ» ដើម្បីគេចវេសពីសម្ពាធអន្តរជាតិប៉ុណ្ណោះ ខណៈដែលរចនាសម្ព័ន្ធស្នូល និងលំហូរលុយខ្មៅនៅតែបន្តដំណើរការ។

៣. ចំណាត់ការក្តៅរបស់ FBI, Interpol និងការវិភាគរបស់លោក Jacob Sims

- **កម្លាំងប្រយុទ្ធ FBI និង Interpol៖** ទីភ្នាក់ងារ FBI អាមេរិកបានបង្កើត «កម្លាំងការងារពិសេសប្រឆាំងការឆបោក» (Scam Center Strike Force) ដោយសហការជាមួយប៉ូលីសអន្តរជាតិ (Interpol) ក្នុងការតាមដានខ្សែសង្វាក់ឧក្រិដ្ឋកម្ម។ ពួកគេមិនត្រឹមតែផ្តោតលើការសង្គ្រោះជនរងគ្រោះនៃការជួញដូរមនុស្សប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែបានប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធស៊ើប

ការណ៍បច្ចេកវិទ្យាជាន់ខ្ពស់ ដើម្បីស្ទាក់ចាប់គណនីប្តូកឆេន និងសហការជាមួយអាជ្ញាធរតំបន់ដើម្បីចុះបង្ក្រាបដោយបង្ខំ។

- **ការវិភាគបែបវិទ្យាសាស្ត្ររបស់លោក Jacob Sims៖** លោក Jacob Sims អ្នកជំនាញផ្នែកសន្តិសុខឆ្លងដែន និងជាអ្នកនិពន្ធរបាយការណ៍ **«Scam State Architecture»** (រចនាសម្ព័ន្ធរដ្ឋគាំទ្រការឆបោក) បានវិភាគថា អាជីវកម្មឆបោកនៅកម្ពុជាបានវិវត្តទៅជាប្រព័ន្ធនយោបាយ-សេដ្ឋកិច្ចរួមគ្នា (State-Crime Nexus)។ លោកបានបញ្ជាក់ថា ឧក្រិដ្ឋកម្មទាំងនេះមិនអាចរលាយបាត់ទៅវិញបានឡើយ ប្រសិនបើគេកម្ទេចត្រឹមតែអគារសំណង់ ប៉ុន្តែត្រូវតែវាយកម្ទេច «បណ្តាញអ្នកការពារជាន់ខ្ពស់» (Well-connected Intermediaries) ដែលជាអ្នកកាង និងផ្តល់សិទ្ធិសុវត្ថិភាពដល់លុយខ្មៅរបស់ចិន។

៤. យុទ្ធសាស្ត្រសង្គ្រាមវាយព័ទ្ធសេដ្ឋកិច្ច «ត្រកូលហ៊ុន»

អ្នកតាមដានស្ថានភាពភូមិសាស្ត្រនយោបាយបានកត់សម្គាល់ថា វិធានការច្បាប់ចុងក្រោយរបស់សហរដ្ឋអាមេរិក គឺជា **«យុទ្ធសាស្ត្រសង្គ្រាមវាយព័ទ្ធសេដ្ឋកិច្ច ឬកាត់ផ្តាច់ស្លាបឆ្វេងស្តាំ»** របស់ថ្នាក់ដឹកនាំត្រកូលហ៊ុន និងគណបក្សកាន់អំណាចនៅកម្ពុជា។ អាមេរិកបានដឹងច្បាស់ថា ខ្លួនមិនអាចដាក់ទណ្ឌកម្មដោយផ្ទាល់លើប្រមុខរដ្ឋាភិបាលដោយគ្មានហេតុផលការទូតធ្ងន់ធ្ងរនោះទេ ប៉ុន្តែអាមេរិកបានប្រើវិធីសាស្ត្រ **«កាត់ផ្តាច់ប្រភពចំណូលខ្មៅ»** ដោយការដេញប្រមាញ់ និងដាក់ទណ្ឌកម្មលើមហាសេដ្ឋី ឬឧកញ៉ាជិតស្និទ្ធ (ដូចជាបណ្តាញ Chen Zhi, លោក Kok An, និងបណ្តាញ Huione របស់សាច់ញាតិមន្ត្រីជាន់ខ្ពស់)។ ការវាយប្រហារទៅលើធនាគារ និងប្រព័ន្ធលាងលុយទាំងនេះ ធ្វើឱ្យលំហូរលុយស្រមោលរាប់ពាន់លានដុល្លារដែលធ្លាប់តែយកមកទ្រទ្រង់អំណាចនយោបាយ ត្រូវកកស្ទះ និងដួលរំលំ ដែលបង្ខំឱ្យរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាគ្មានជម្រើសក្រៅពីការចុះញ៉ម និងយល់ព្រមចាប់ខ្លួនមេខ្លោងចិនបញ្ជូនទៅឱ្យប៉េកាំង ដើម្បីរក្សាស្ថិរភាពសេដ្ឋកិច្ចរបស់ខ្លួន។

៥. វិធានការណ៍បន្ថែម (Measures) ពីសំណាក់បណ្តាប្រទេសដទៃ

ក្រៅពីសហរដ្ឋអាមេរិក និងចិន បណ្តាប្រទេស និងអង្គភាពដទៃទៀតក៏បានដាក់ចេញនូវយុទ្ធសាស្ត្ររួមគ្នា៖

- **ប្រទេសចិន (ក្រសួងសន្តិសុខសាធារណៈ)៖** ប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធទិន្នន័យសម្គាល់មុខ (Facial Recognition) និងការរឹតបន្តឹងលិខិតឆ្លងដែនចំពោះពលរដ្ឋខ្លួនដែលធ្វើដំណើរមកកាន់កម្ពុជា ព្រមទាំងការគំរាមកាត់ផ្តាច់សេវាសុខុមាលភាពសង្គមចំពោះក្រុមគ្រួសារមេខ្លោងស្តែមម័រ ប្រសិនបើមិនព្រមចូលខ្លួនសារភាព។
- **សហភាពអឺរ៉ុប និងអូស្ត្រាលី៖** បានបង្កើនការរឹតបន្តឹងលើប្រព័ន្ធធនាគារ (SWIFT) ចំពោះលំហូរប្រាក់ដែលចេញចូលពីតំបន់សេដ្ឋកិច្ចពិសេសរបស់កម្ពុជា និងបញ្ជូនកម្លាំងជំនាញស៊ើបការណ៍បច្ចេកវិទ្យាមកហ្វឹកហ្វឺនដល់អាជ្ញាធរដែនដីក្នុងតំបន់អាស៊ាន។
- **ក្រុមហ៊ុន Tether និងវេទិកាប្តូកឆេន៖** បានបង្កើតយុទ្ធសាស្ត្រ «បញ្ជីខ្មៅស្វ័យប្រវត្តិ» (Automated Blacklisting) ដែលអាចបង្កកកាក់ USDT ភ្លាមៗនៅលើខ្សែសង្វាក់បណ្តាញ

(On-chain freezing) នូវរាល់កាបូបលុយណាដែលត្រូវបានប៉ូលីសអន្តរជាតិរាយការណ៍ថាមានការទាក់ទងនឹងសម្បុកឡុងបេ ឬតារាសាគរ។

សរុបសេចក្ដីមក ជំពូកបន្ថែមនេះបានបង្ហាញថា បញ្ហាតារាសាគរលែងជាវិបត្តិផ្ទៃក្នុងរបស់កម្ពុជាទៀតហើយ ប៉ុន្តែវាបានក្លាយជា **«ចំណុចកណ្តាលនៃសង្គ្រាមបច្ចេកវិទ្យា និងភូមិសាស្ត្រនយោបាយសកល»** ដែលត្រូវបានវាយព័ទ្ធ និងកាត់ផ្តាច់ដោយកម្លាំងច្បាប់អន្តរជាតិឈានមុខ ដើម្បីធានាសុវត្ថិភាពសន្តិសុខហិរញ្ញវត្ថុពិភពលោក។

ឆ្លងតាមការវិភាគយ៉ាងលម្អិតឆ្លងកាត់ជំពូកនីមួយៗ គេអាចសន្និដ្ឋានបានថា សំណុំរឿងតារាសាគរមិនមែនត្រឹមតែជារឿងរ៉ាវនៃការបរាជ័យផ្នែកអចលនទ្រព្យ ឬការកើតឡើងនៃបទល្មើសតូចតាចនោះទេ ប៉ុន្តែវាជាបញ្ហាសន្តិសុខនិងឧក្រិដ្ឋកម្មបច្ចេកវិទ្យាឆ្លងដែនកម្រិតសកល ដែលមានលក្ខណៈជាប្រព័ន្ធ និងស្មុគស្មាញបំផុត។ ការប្រែក្រឡានៃគម្រោង «ខ្សែក្រវាត់ និងផ្លូវ» ដ៏មានមហិច្ឆតា ឱ្យទៅជាមជ្ឈមណ្ឌលទាសភាពបច្ចេកវិទ្យា (Cyber Slavery) បានបង្ហាញឱ្យឃើញយ៉ាងច្បាស់ពីរបៀបដែលក្រុមឧក្រិដ្ឋជនឆ្លងដែន អាចឆ្លៀតឱកាសទាញយកផលប្រយោជន៍ពីភាពទន់ជ្រាយនៃការអនុវត្តច្បាប់ និងវិបត្តិសេដ្ឋកិច្ចមូលដ្ឋាន ដើម្បីកសាងអាណាចក្រស្រមោលរបស់ពួកគេ។

ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ព្រឹត្តិការណ៍រហូតមកដល់ពេលនេះ បានបង្ហាញឱ្យឃើញនូវរបត់វិជ្ជមានថ្មីមួយ ដែលបញ្ជាក់ថា គ្មានដែនជម្រកឧក្រិដ្ឋកម្មណាអាចស្ថិតស្ថេរនៅក្រៅច្បាប់ជាអមតៈនោះឡើយ។ សម្ពាធការទូត និងសេដ្ឋកិច្ចយ៉ាងខ្លាំងក្លាពីសំណាក់សហរដ្ឋអាមេរិក និងប្រទេសចិន រួមផ្សំនឹងការរឹតបន្តឹងច្បាប់ និងយុទ្ធនាការបង្ក្រាបយ៉ាងប្តូរផ្តាច់ពីរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា បាននាំមកនូវការដួលរំលំ និងការចាប់ខ្លួនមេខ្លោងលំដាប់កំពូលៗជាបន្តបន្ទាប់។ ការបិទសម្បុកឆបោក និងការកាត់ផ្តាច់សរសៃឈាមហិរញ្ញវត្ថុគ្រីបតូ បានក្លាយជាមេរៀនប្រវត្តិសាស្ត្រដ៏មានតម្លៃសម្រាប់កម្ពុជា និងបណ្តាប្រទេសនៅក្នុងតំបន់ ក្នុងការគ្រប់គ្រងការវិនិយោគបរទេស និងការការពារសន្តិសុខឌីជីថល។

ជាចុងក្រោយ ការស្តារឡើងវិញនូវកេរ្តិ៍ឈ្មោះ និងការប្រែក្លាយតំបន់តារាសាគរឱ្យទៅជាតំបន់សេដ្ឋកិច្ច និងទេសចរណ៍ដ៏ស្អាតស្អំ និងស្របច្បាប់ពិតប្រាកដតាមគោលដៅដើម នៅតែជាភារកិច្ចដ៏វែងឆ្ងាយដែលទាមទារនូវការប្តេជ្ញាចិត្តខ្ពស់ ភាពស្មោះត្រង់ក្នុងការអនុវត្តច្បាប់ និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិជាប្រចាំ ដើម្បីធានាថាដែនដីដ៏មានសក្តានុពលមួយនេះ នឹងមិនធ្លាក់ទៅក្នុងកណ្តាប់ដៃនៃក្រុមឧក្រិដ្ឋជនស្រមោលជាថ្មីម្តងទៀតឡើយ៕

ឧបសម្ព័ន្ធ

ក. សទ្ទានុក្រមបច្ចេកទេស និងគតិយុត្ត (Glossary of Technical & Legal Terms)

- **ដីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ច (Economic Land Concession - ELC)៖** យន្តការផ្លូវច្បាប់របស់រដ្ឋាភិបាលក្នុងការផ្តល់សិទ្ធិជួលដីរដ្ឋរយៈពេលវែងទៅឱ្យវិនិយោគិនឯកជន ដើម្បីធ្វើការអភិវឌ្ឍផ្នែកកសិកម្ម ឬហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធពាណិជ្ជកម្ម។
- **ទាសភាពបច្ចេកវិទ្យា (Cyber Slavery)៖** ទម្រង់ថ្មីនៃបទល្មើសជួញដូរមនុស្សក្នុងសតវត្សរ៍ទី២១ ដែលជនរងគ្រោះត្រូវបានបង្ខាំង ដកហូតសេរីភាព និងបង្ខំឱ្យធ្វើការងារឆបោកតាមប្រព័ន្ធអនឡាញក្រោមការគំរាមកំហែង ឬទារុណកម្ម។
- **ការបោកប្រាស់ទំនុកចិត្ត (Pig-butchering / Sha Zhu Pan)៖** យុទ្ធសាស្ត្រឆបោកអនឡាញរយៈពេលវែង ដោយក្រុមឧក្រិដ្ឋជនបង្កើតគណនីបន្លំដើម្បីទាក់ទងបង្កើតទំនាក់ទំនងស្នេហា ឬភាពស្និទ្ធស្នាលជាមួយជនរងគ្រោះ រួចហើយទើបល្បួងឱ្យបោះទុនវិនិយោគលើកម្មវិធីគ្រីបតូក្លែងក្លាយ។
- **Tether (USDT)៖** ប្រភេទកាក់ឌីជីថលថេរ (Stablecoin) ដែលមានតម្លៃហែកបែកស្មើនឹងប្រាក់ដុល្លារអាមេរិក (1 USDT = $1 USD) ពេញនិយមប្រើប្រាស់ក្នុងទីផ្សារគ្រីបតូ និងត្រូវបានក្រុមឧក្រិដ្ឋជនយកមកធ្វើជាឧបករណ៍ចម្បងក្នុងការផ្ទេរ និងលាងលុយខ្មៅ។
- **Crypto Mixer (កម្មវិធីលាយលុយ)៖** សេវាកម្មបច្ចេកវិទ្យាប្លុកឆេន ដែលជួយបំបែក និងលាយទ្បំប្រភពកាក់ឌីជីថលខុសៗគ្នាចូលគ្នា ដើម្បីបំប្លែងដាន និងធ្វើឱ្យអាជ្ញាធរអន្តរជាតិមិនអាចស្វែងរកប្រភពដើមនៃលុយខ្មៅឃើញ។
- **Huione Guarantee (បណ្តាញធានាហុយវ៉ន)៖** វេទិកាទីផ្សារងងឹត Peer-to-Peer ដំណើរការលើកម្មវិធី Telegram ដែលត្រូវបានរបាយការណ៍ស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិរកឃើញថា ជាទីកន្លែងកាត់កង់ និងដោះដូរលុយគ្រីបតូខុសច្បាប់ដ៏ធំបំផុតមួយសម្រាប់ក្រុមស្កែមម័រនៅអាស៊ីអាគ្នេយ៍។
- **H.R. 5490 (Dismantle Foreign Scam Syndicates Act)៖** សេចក្តីព្រាងច្បាប់របស់សភាគង់ហ្គ្រេសអាមេរិក បង្កើតឡើងក្នុងគោលបំណងវាយកម្ទេច និងដាក់ទណ្ឌកម្មលើបណ្តាញឧក្រិដ្ឋកម្មឆបោកអន្តរជាតិ និងមន្ត្រីរដ្ឋាភិបាលបរទេសណាដែលបើកដៃសមគំនិត។
- **E.O. 14390៖** បទបញ្ជាប្រតិបត្តិរបស់ប្រធានាធិបតីសហរដ្ឋអាមេរិក ដែលប្រកាសអាសន្នថា ឧក្រិដ្ឋកម្មបច្ចេកវិទ្យា និងសម្បុកស្កែមម័រឆ្លងដែនគឺជា «ការគំរាមកំហែងកម្រិតធ្ងន់ធ្ងរដល់សន្តិសុខជាតិអាមេរិក»។
- **On-chain Freezing (ការបង្កកលើបណ្តាញប្លុកឆេន)៖** យន្តការបច្ចេកវិទ្យាស្វ័យប្រវត្តិនៃក្រុមហ៊ុនចេញកាក់គ្រីបតូ (ដូចជា Tether) ក្នុងការទប់ស្កាត់ និងបិទមិនឱ្យកាបូបលុយគ្រីបតូខ្មៅរបស់ក្រុមឧក្រិដ្ឋជនអាចធ្វើការផ្ទេរចេញចូលបាន។

ខ. កាលប្បវត្តិនៃព្រឹត្តិការណ៍គន្លឹះ (Chronology of Key Events)

- **ឆ្នាំ ២០០៨៖** រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា សម្របសម្រួលដោយទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រីដឹកនាំដោយសម្តេច សុខ អាន បានផ្តល់ដីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ចចំនួន ៤៥,០០០ ហិកតា ទៅឱ្យក្រុមហ៊ុនចិន Union Development Group (UDG) រយៈពេល ៩៩ ឆ្នាំ។
- **ឆ្នាំ ២០១៧៖** មរណភាពរបស់សម្តេចវិបុលបញ្ញា សុខ អាន ដែលជាតួអង្គគន្លឹះក្នុងការសម្របសម្រួលគម្រោងអភិវឌ្ឍន៍តារាសាគរក្នុងដំណាក់កាលដំបូង។
- **ឆ្នាំ ២០២០ (សីហា)៖** ក្រសួងរតនាគារសហរដ្ឋអាមេរិក (OFAC) បានសម្រេចដាក់ទណ្ឌកម្មសេដ្ឋកិច្ច Global Magnitsky លើក្រុមហ៊ុនចិន UDG ជុំវិញការចោទប្រកាន់រឿងរំលោភសិទ្ធិដីធ្លីធ្ងន់ធ្ងរ និងកង្វល់ភូមិសាស្ត្រនយោបាយផ្នែកយោធា។
- **ឆ្នាំ ២០២២ - ២០២៤៖** វិបត្តិខ្វះទុនសំណង់ និងការប្រកាសបិទល្បែងស៊ីសងអនឡាញបានបើកផ្លូវឱ្យក្រុមម៉ាហ្វៀចិនចូលមកជួលអគាររហោស្ថានក្នុងតំបន់ឡុងបេ (Long Bay) បំប្លែងទៅជាសម្បុកឆបោកអនឡាញ និងកន្លែងបង្ខាំងមនុស្ស។
- **ឆ្នាំ ២០២៥៖** សភាគង់ហ្គ្រេសអាមេរិករៀបចំសេចក្តីព្រាងច្បាប់ H.R. 5490 ដើម្បីប្រមាញ់ និងដាក់សម្ពាធលើបណ្តាញស្កេមម័រនៅអាស៊ីអាគ្នេយ៍។
- **ឆ្នាំ ២០២៦ (មីនា)៖** ប្រធានាធិបតីអាមេរិកចុះហត្ថលេខាលើបទបញ្ជាប្រតិបត្តិ E.O. 14390 ផ្តល់អំណាចពេញលេញដល់ OFAC ក្នុងការវាយប្រហារសេដ្ឋកិច្ចលើបណ្តាញអ្នកការពារ និងមហាសេដ្ឋីកាងឧក្រិដ្ឋជន។
- **ឆ្នាំ ២០២៦ (មករា - មេសា)៖** សម្ពាធអន្តរជាតិរួមគ្នារវាងអាមេរិក និងចិន ជម្រុញឱ្យកម្ពុជាចាប់ខ្លួន និងធ្វើបត្យាប័នមេខ្លោងលំដាប់កំពូលៗដូចជា Chen Zhi (ចិន ហ្ស៊ី) [BBC, Prince Group] និង Li Xiong (លី ស៊ាវ) [Hong Kong FP] ត្រឡប់ទៅកាត់ទោសនៅប្រទេសចិន។
- **ឆ្នាំ ២០២៦ (កញ្ញា)៖** គណៈកម្មការសភាអាមេរិកផ្ញើលិខិតផ្លូវការទៅរដ្ឋមន្ត្រីការបរទេសឱ្យស៊ើបអង្កេតបុគ្គល និងអង្គភាពចំនួន ២៨ នៅកម្ពុជា ឡាវ មីយ៉ាន់ម៉ា ចំពេលដែល FBI, Interpol, និងក្រុមហ៊ុន Tether សហការគ្នាបង្ក្រាប និងបង្កកលុយគ្រីបតូខ្មៅជាបន្តបន្ទាប់។
- **ឆ្នាំ ២០២៦ (តុលា)៖** សារព័ត៌មាន Al Jazeera ចេញផ្សាយវីដេអូស៊ើបអង្កេត «101 East» លាតត្រដាងជាសកលនូវភស្តុតាងរំលោភសិទ្ធិមនុស្ស និងទាសភាពបច្ចេកវិទ្យានៅតំបន់ឡុងបេ តារាសាគរ។